

kdo z některého důvodu v druhé větě tohoto zákonného ustanovení uvedeného náhodu svým zaviněním přivodil, ručí za každou újmu, která by jinak nebyla nastala. Z tohoto předpisu však nelze dovoditi, že touto každou újmou rozuměti jest i újmu třetích osob z náhody prostředně vzešlou, an podle první věty § 1311 obč. zák. především nese následky náhody ten, v jehož jmění neb osobě se náhoda stala. V souzeném případě jest touto osobou žalobcova manželka. Újmou z náhody jest jen újma osoby v první větě § 1311 obč. zák. uvedené, nikoli třetí osoby, tu žalobce. Poukaz dovolatelův na rozhodnutí tohoto nejvyššího soudu čís. sb. n. s. 5926 a na rozhodnutí bývalého nejv. soudu víd. čís. 4050, 1555 a 1146 Gl. U. nemá význam, poněvadž rozhodnutí ta jsou založena vesměs na jiném skutkovém stavu, než který tu přichází v úvahu. I § 1311 obč. zák. předpokládá samozřejmě ve všech svých případech, že za škodu činy tam vyličenými ručí poškoditel poškozenému, tu tedy žalobcově manželce, nikoli osobě třetí, která by jednala ve prospěch poškozeného ať jako zmocněnec nebo jednatel bez příkazu (zde žalobce), za následky tohoto jednání.

Čís. 11268.

Převzetí jmění nebo podniku podle § 1409 obč. zák.

Podle § 1409 obč. zák. není zapotřebí zcizení celého majetku; stačí zcizení i jen určité jeho kvoty nebo zcizení jen zvláštního majetku, tvořícího určitou hospodářskou jednotku (převzetí domu).

Jde o dluh související s převzatým jměním, má-li podle převodcova příkazu z postupní ceny za převzatý majetek býti sražena určitá pohledávka. Lhostejno, co bylo o dluzích ujednáno mezi zcizitelem a nabyvatelem, jen věděl-li nabyvatel o nich nebo musel-li o nich věděti. Je-li nabyvatel blízkým převodcovým příbuzným, jest na něm, by prokázal, že o dluzích nevěděl aniž věděti musel.

Za výpověď pohledávky jest pokládati již podání žaloby o zaplacení pohledávky.

(Rozh. ze dne 17. prosince 1931, Rv I 1871/30.)

Žalobcův otec postoupil žalobcovu bratru, žalovanému Františku N-ovi, dům čp. 38 za 34.000 Kč s tím, že František N. vyplatí žalobci 8.500 Kč. Žalobcův otec pak zemřel. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na Františku N-ovi a na jeho manželce Josefině N-ové zaplacení 8000 Kč v podstatě z těchto důvodů: Smlouva mezi otcem žalobcovým a Frantiskem N-em byla co do výše postupní ceny a co do výše břemen, jež nastupující převzal k plnění, jen smlouvou na oko, poněvadž pravá hodnota těchto nemovitostí byla daleko větší. Ve smlouvě bylo uvedeno, co nastupující má vyplatiti žalobci, jen 8.500 Kč na oko, by nebyly poplatky tak veliké, kdežto ústně bylo mezi otcem žalobcovým a Františkem N-em smlouveno, že tento má v době úmrtí postupitele vyplatiti žalobci 20.000 Kč. Na tento dluh uplatil prý žalovaný František N. částku 12.000 Kč, takže zůstává zbytek dluhu 8000 Kč dosud nezaplacen. Tento zbytek dluhu, 8000 Kč, jest prý povinna zaplatiti i manželka Františka

N-a, Josefina N-ová, poněvadž převzala podle notářského spisu dům čp. 38 s veškerými právy a povinnostmi, tedy i dluhy na něm váznoucí, které náležely ke jmění Františka N-a a o nichž (o onom nedoplatku 8000 Kč) věděla v době převzetí domu, že dosud nejsou zaplaceny. *Procesní soud první stolice* žalobu zamítl. *Odvolací soud* vyhověl žalobcovu odvolání potud, že zrušil napadený rozsudek ohledně žalovaného Františka N-a a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl; ohledně žalované Josefiny N-ové nevyhověl odvolání a napadený rozsudek potvrdil. Žalobce podal proti potvrzující části odvolacího rozsudku dovolání, jemuž *Nejvyšší soud* vyhověl a napadený rozsudek jakož i rozsudek prvního soudu ohledně spolužalované Josefy N-ové zrušil a vrátil věc prvému soudu, by o ní dále jednal a ji znovu rozhodl.

Důvody:

Nižší soudy neshledaly žalobcův nárok proti Josefě N-ové, opřený o ustanovení § 1409 obč. zák. opodstatněným, protože prý žalobce neprokázal, že žalovaná Josefa N-ová o celkové žalobcově pohledávce 20.000 Kč v den uzavření smlouvy, kterou převzala dům od spolužalovaného Františka N-a, dne 5. června 1926, věděla nebo věděti musila. Názor odvolacího soudu jest mylný. Odvolací soud, jakož i prvý soud přehlédly, že spolužalovaná Josefa N-ová jest, jak zjistil prvý soud, manželkou postupitele, žalovaného Františka N-a, tedy jeho blízkou příbuznou (§ 32 konk. řádu) a že, přejali-li jmění nebo podnik blízcí příbuzní zcizitele, jest vyloučeno podle § 187—III nov. k obč. zák. jejich ručení za dluh související s převzatým jměním nebo podnikem jen, prokáží-li, že o dluhu nevěděli, aniž věděti museli (rozh. čís. 3389 sb. n. s.). Nebylo tudíž na žalobci, by prokazoval, jak mají mylně za to nižší soudy, že žalovaná při převzetí domu o dluhu věděla nebo věděti musila, nýbrž stíhalo průvodní břemeno žalovanou a bylo na ní, by prokázala skutečnosti, z nichž by bylo lze usuzovati, že o dluhu nevěděla aniž věděti musila, to jest, že se ani při řádné opatrnosti nemohla o dluhu dovědět. Žalovaná však, jak ze spisů vychází, v řízení první stolice ani netvrdila, že o dluhu nevěděla aniž věděti musila, tím méně podala o tom důkaz uložený jí zákonem. Pokud jde o námitku žalované, že nejde o převzetí podniku nebo jmění po rozumu § 1409 obč. zák., byl-li, jako v souzeném případě, převzat jen dům, přisvědčiti jest názoru prvního soudu, že tato námitka nemá oporu v zákoně, ježto podle zákona není zapotřebí zcizení celého majetku osoby, nýbrž stačí zcizení jen určité jeho kvoty nebo zcizení jen zvláštního majetku, tvořícího určitou hospodářskou jednotku (rozh. čís. 3006 sb. n. s.). Jest souhlasiti s prvním soudem i v tom, že jde tu o dluh související s převzatým jměním, ježto František N. st. odevzdal toto jmění podle nesporného zjištění prvního soudu synovi, žalovanému Františku N-ovi ml., s příkazem, že se má z postupní ceny sraziti i uvedená pohledávka. Pro posouzení věci jest bezvýznamnou i námitka, že žalovaná převzala podle smlouvy jen knihovní dluhy a že převzetí jiných dluhů bylo smlouvou vyloučeno, neboť ustanovení § 1409 obč. zák. má na mysli dluhy související vůbec s převzatým jměním nebo

podnikem, bez ohledu k tomu, co bylo ohledně nich mezi zcizitelem a nabyvatelem ujednáno, jen věděl-li o nich nabyvatel nebo musil-li o nich vědět při převzetí, při čemž ovšem blízkého příbuzného vyvíňuje jen důkaz jemu v § 187 III dílčí nov. uložený. Pokud jde o další námítky žalované proti žalobnímu nároku (že pohledávka v době převzetí nebyla již po právu následkem zaplacení, že nenastala dosud její splatnost, že dluh nečinil 20.000 Kč, nýbrž jen 8.000 Kč) nezabývaly se s nimi, pokud jde o žalovanou Josefu N-ovou, vůbec nižší soudy, ježto vzhledem k mylnému názoru, z něhož odepřely v tom směru oprávnění žalobnímu nároku, to nepotřebovaly. Tím se však stalo jejich řízení neúplným a, jelikož dovolacímu soudu nepřísluší činnost zjišťovací, bylo na žalobcovo odvolání zrušiti nejen napadený rozsudek, nýbrž i rozsudek prvního soudu a vrátiti věc tomuto soudu s tím, aby ve věci dále jednal a rozhodl (§ 510 c.ř.). Bude proto náležitosti prvnímu soudu, by se zabýval dosud nevyřízenými námítkami žalované, jak jsou shora uvedeny, jakož i tvrzením žalobce v přednesu ze dne 18. prosince 1929 o tom, že bylo mezi žalobcem a žalovanými umluveno v roce 1926, že pohledávka 8.000 Kč jest splatná ještě v roce 1926. Pokud jde o námítku, že pohledávka nebyla podle smlouvy vypovězena, se připomíná, že sluší za výpověď pokládati již podání žaloby.

Čís. 11269.

Vzdala-li se strana opravného prostředku (odvolání nebo dovolání), třebas i mimosoudně, jest její opravný prostředek nepřipustný a druhá strana může jeho nepřipustnost uplatnit v odvolacím sdělení nebo v dovolací odpovědi a nabídnouti důkazy, jež jest provést podle § 473 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 17. prosince 1931, Rv I 2058/30).

Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, o dovolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc odvolacímu soudu, by o odvolání dále jednal a znovu rozhodl.

Důvody:

Dovolatel uvedl v odvolacím sdělení, že odvolání žalované strany jest nepřipustné, poněvadž se žalovaná platně zřekla odvolání a dne 29. dubna 1930, po doručení rozsudku první stolice, jež se stalo k rukám jejího zástupce dne 28. dubna 1930, zaplatila mu v kanceláři Dr. N-a útraty. Odvolací soud při ústním odvolacím jednání omezil se na zjištění, že mezi stranami jest nesporno, že útraty zaplatila sama žalovaná v kanceláři Dr. N-a, právního zástupce žalobce, a to ještě před podáním odvolání. V důvodech rozsudku neobírá se odvolací soud podle § 472 c. ř. s. vůbec otázkou přípustnosti odvolání. Podle ustálené judikatury nejvyššího soudu jest předpis § 472 c. ř. s. vykládati tak, že, vzdá-li se strana opravného prostředku (odvolání nebo dovolání) třeba i mimo-